

# TILTAKSLISTE 2021 TIL KLIMASTRATEGI 2030

Kommunedirektørens forslag - 10. mai 2021



Klimastrategien har tre hovedmål, fem satsingsområder og nitten delmål.

## HOVEDMÅL

1

I 2030 er direkte klimagassutslipp i Bærum redusert med 55-60-65 prosent ift. 2009. I 2050 er Bærum et lavutslippssamfunn.

2

I 2030 er Bærum etablert som en foregangskommune innen sirkulærøkonomi.

I 2030 har Bærum redusert indirekte klimagassutslipp og bidratt til langsiktig karbonlagring i naturområder.

3

I 2027 er Fornebu etablert som et nullutslippsområde.

**Klimastrategien har fem satsingsområder som skal prioriteres.**

---

Fra fossil til utslippsfri

---

Snu transporthierarkiet

---

Fremtidsrettede boliger og bygg

---

Klimaklok ressursbruk

---

Fornebu som teknologisk spydspiss

---

Satsingsområdene støtter opp om hovedmålene og gir retning i klimaarbeidet. Hvert satsingsområde har egne delmål.

| TILTAK SATSINGSOMRÅDE 1.1 - FRA FOSSIL TIL UTSLIPPSFRI  | HOVEDMÅL | STATUS | ANSVAR                   | KOMMENTAR   |
|---|----------|--------|--------------------------|---|
| <b>Delmål 1.1.1 - I 2025 er 45-50-55% av personbiler i Bærum utslippsfrie, i 2030 er 60-65-70% utslippsfrie</b>   |          |        |                          |   |
| 1 BILPOOL FOR KJØRING I TJENESTE<br>Utslippsfri bilpool som erstatter bruk av egen bil i tjeneste tilgjengelig i Sandvika.  | 1        | AKTIV  | Miljøtekniske tjenester  | Vurdere felles bilpool for innbyggere og ansatte            |
| 2 BILPOOL I NYE BOLIGPROSJEKTER<br>Utbyggere som etablerer utslippsfri bilpool knyttet til leiligheter gis mulighet til å bygge færre p-plasser enn den vedtatte p-norm. Muligheten til å gi dispensasjon fra parkeringsnormene må innarbeides i gjeldene reguleringsplan for området.        | 1        | AKTIV  | Plan, miljø og kultur    |   |
| 3 GRATIS PARKERING FOR ELBILER<br>Dagens ordning med gratis parkering for elbiler videreføres. Oppfølging av Kommunestyrets vedtak i HP 2020-23.  | 1        | AKTIV  | Miljøtekniske tjenester  | Motarbeider nullvekstmålet for personbiler                  |
| 4 OFFENTLIG PARKERING MED LADEPUNKT<br>Etablering av lading på offentlig tilgjengelige p-plasser og ved kommunale bygg pågår, i tråd med ny nasjonal forskrift. Konkretiseres i egen "Ladepunktplan". Brukerne må betale for lading på offentlige ladepunkter.                                | 1        | AKTIV  | Miljøtekniske tjenester  |   |
| <b>Delmål 1.1.2 - I 2030 er all bygg- og anleggsvirksomhet i Bærum utslippsfri</b>  |          |        |                          |   |
| 5 UTSLIPPSFRI BYGGEPLASS<br>Det skal etterspørres utslippsfri maskinbruk i alle byggeprosjekter som opsjon og tilstrebes å utløse opsjonen.   | 1        | AKTIV  | Eiendom                  |   |
| 6 UTSLIPPSFRI TRANSPORT - VA<br>Kartlegge løsninger og økonomiske konsekvenser av utslippsfri transport for VA prosjekter. VA er innenfor selvkost.   | 1        | NY     | Miljøtekniske tjenester  |   |
| 7 UTSLIPPSFRI VARME PÅ BYGGEPLASS (NYBYGG)<br>Det skal benyttes utslippsfri byggtørk, herding og oppvarming i alle byggeprosjekter med fjernvarme tilgjengelig. Det skal tilstrebes å benytte utslippsfri der det ikke er fjernvarme.   | 1        | AKTIV  | Eiendom                  | Vurdere om skal gjelde generelt for miljøtekniske tjenester |
| 8 REDUSERE BRUK AV BIOOLJE I SPISSLAST<br>Kartlegge potensialet for å redusere behov for spisslast i bygg der bioolje er spisslastkilde til oppvarming.   | 1        | AKTIV  | Eiendom                  |   |
| 9 UTSLIPPSFRITT FORVALTNINGSOMRÅDE FOR MASSER OG BYGGEVARERESSURSER I BÆRUM<br>Utvikling og etablering av et samlet mottaks- og forvaltnings-senter (ressursbank) på Avtjerna. Vil bli et sentralt anlegg for mottak, håndtering og gjenbruk av masser og byggavfall.                         | 1        | NY     | Kommunaldirektør samfunn |   |
| <b>Delmål 1.1.3 - I 2025 er kommunens person- og lette varebilbruk i tjeneste utslippsfri. I 2030 er kommunens større kjøretøy utslippsfri</b>  |          |        |                          |   |
| 10 KARTLEGGING TJENESTEMOBILITET EGEN VIRKSOMHET<br>Gjennomføre en kartlegging av tjenestemobilitet i kommunen for å støtte opp om kommunens klimamålsettinger om utslippsfri kjøretøypark og redusert transportbehov.  | 1        | NY     | HR                       |   |
| 11 KRAV TIL LADEPUNKT VED INNGÅELSE AV LEIEAVTALER (PARKERING OG LOKALER)<br>Ved inngåelse av leieavtaler for kommunale tjenestesteder skal det alltid stilles krav til ladepunkter/tilgang til ladepunkter når det er behov for parkeringsplasser til bruk i kommunens tjeneste.             | 1        | NY     | Eiendom                  |   |
| 12 UTSKIFTING AV KOMMUNENS FOSSILE PERSON- OG MINDRE VAREBILER<br>Ved utskifting av kjøretøy for persontransport med inntil 7 seter velger kommunen i henhold til anskaffelsesstrategien utslippsfrie alternativer som sikrer at den delen av personbilparken er helt utslippsfri innen 2025. | 1        | AKTIV  | Miljøtekniske tjenester  |   |
| 13 UTARBEIDE EN PLAN FOR UTSKIFTING AV TYNGRE KJØRETØY OG MASKINER<br>Det legges en plan for gradvis utskifting til utslippsfrie kjøretøy for varebiler og lastebiler innen 2030. Dersom nullutslippsteknologi ikke er tilgjengelig skal fortrinnsvis avansert biodrivstoff (biogass).        | 1        | NY     | Miljøtekniske tjenester  |   |
| <b>Delmål 1.1.4 - All person- og varetransport er utslippsfri innen 2050</b>  |          |        |                          |   |
| 14 INFRASTRUKTUR LADEPUNKTER / HYDROGEN / BIODRIVSTOFF<br>Kartlegge fremtidig behov for infrastruktur ladepunkter, hydrogen og biodrivstoff.  | 1        | NY     | Kommunaldirektør samfunn |   |
| 15 SAMORDNET KOMMUNAL VAREDISTRIBUSJON<br>Felles leveransepunkt og samordning av kommunens vareleveranser i samarbeid med Anskaffelse. Tiltak for å redusere antall småleveranser, effektivisere innkjøpene og gjøre transporten til kommunens tjenestesteder utslippsfri.                    | 1        | NY     | Kommunaldirektør samfunn |   |
| 16 PILOT-DIGITAL KONSOLIDERINGS- OG LØSNING FOR VARER<br>Pilotering av en digital markeds plass for varelogistikk der logistikkaktører kan respondere på transportoppdrag i sanntid. Tiltak for økt samlastning og utvikling av nye forretningsmodeller innen varetransport.                  | 1        | NY     | Kommunaldirektør samfunn |   |

| TILTAK SATSINGSOMRÅDE 1.2 - SNU TRANSPORTHIERARKIET  | HOVEDMÅL | STATUS | ANSVAR                   | KOMMENTAR   |
|--|----------|--------|--------------------------|---|
| <b>Delmål 1.2.1 - Transportbehovet er redusert frem mot 2030</b>   |          |        |                          |   |
| 17 REISEPOLICY FOR ANSATTE I BÆRUM KOMMUNE<br>Legge til rette for at tjenestereiser og reiser til og fra jobb for kommunens ansatte støtter opp om kommunens klimamål. Prinsipper som bør innarbeides i en reisepolicy er å vurdere behov for å gjennomføre reiser, mulighet for hjemmekontor og digitale møter.                               | 1        | NY     | HR                       |   |
| 18 KJØRESTOPP - NYE LØSNINGER FOR Å REDUSERE FORELDREKJØRING TIL FRITIDSAKTIVITETER<br>Utvidet samarbeid mellom skole og nærliggende idrettslag. Utrede muligheter for felles bruk av aktivitetsområder og treningsfasiliteter (f.eks skole dagtid og idrettslag kveldstid/ettermiddag)  | 1        | AKTIV  | Miljøtekniske tjenester  |   |
| 19 EFFEKTIV OG FREMTIDSRETTET VARELOGISTIKK I E18 VESTKORRIDOREN<br>Det er opprettet et interkommunalt prosjekt som skal se på løsninger for varelogistikk i et regionalt perspektiv og skape interaksjon mellom lokale prosjekter knyttet til varetransport.  | 1        | NY     | Kommunaldirektør samfunn |   |
| 20 HUB I SANDVIKA - SAMLETERMINAL FOR VARER<br>Gjennom forprosjektet er det kartlagt mulige lokaliseringer for en HUB i Sandvika. HUBen kan betjene kommunen, næringsliv og privatpersoner, inkludere returvarer og fungere som et lokalt lager. HUBen kan fungere i interaksjon med hentepunkter.   | 1        | NY     | Kommunaldirektør samfunn |   |
| 21 PILOT - HENTEPUNKTER I SAMARBEID MED POSTEN<br>Det vil gjennomføres en pilot med Pakkebokser (hentepunkter) i 2021 i samarbeid med Posten. Pakkeboksene vil utplasseres på ulike steder i kommunen.   | 1        | AKTIV  | Kommunaldirektør samfunn |   |
| 22 DIGITAL OPTIMALISERING OG SPORING AV MASSETRANSPORTER<br>bidra til en optimalisering av massetransport og sikre korteste steinmasser og redusert trafikk på smale og innbyggerbelastende veier.   | 1        | NY     | Kommunaldirektør samfunn |   |
| <b>Delmål 1.2.2 - I 2030 er andelen personreiser med kollektiv, sykkel og gange 60%</b>  |          |        |                          | Henviser til tiltak i Sykkelhandlingsplan                                     |
| 23 CASE-STUDIE: MOBILITET I ETABLERTE BOLIGOMRÅDER<br>Prosjektet skal gjennomføres som en casestudie for et spesifikt område i østre Bærum og skal finne ut hvilke tiltak som kan gjennomføres for å prioritere gående og syklende, og skape bevisstgjøring hos innbyggere i området.  | 1        | AKTIV  | Plan, miljø og kultur    |   |
| 24 ETABLERE FLERE INNFARTSPARKERINGSPLASSER<br>Det etableres flere innfartsparkeringsplasser. Dette gjelder både langs T-banenettet, jernbanenettet og i nærheten av holdeplasser for buss. Innfartsparkeringsplasser på bakkeplan bør være gratis for kollektivpassasjerer.   | 1        | AKTIV  | Miljøtekniske tjenester  | Gratis parkering sees i sammenheng med pågående arbeid med Parkeringsstrategi |
| 25 FÆRRE P-PLASSER FOR ANSATTE<br>Det innføres betaling for ansattparkering i Sandvika og antall p-plasser reduseres. Etablering av bilpool for tjenestekjøring vil redusere behovet for å benytte egen bil i arbeidstiden. Kommunedirektøren vil senere vurdere behovet for ansatt-parkering i andre deler av Bærum med god kollektivdekning. | 1        | AKTIV  | Miljøtekniske tjenester  |   |
| 26 GÅGRUPPER TIL SKOLEN<br>Tiltak ved alle barneskoler. En gruppe barn møtes på bestemt møtested i nabolaget til et bestemt klokkeslett om morgenen, for å gå sammen til skolen.   | 1        | AKTIV  | Oppvekst skole           |   |
| 27 HJERTESONER OG DROPPSTOPP<br>Det tegnes en sone (hjertesone) rundt skolen som defineres som bilfri. Skolens lokalmiljø kartlegges med tanke på droppstopp hvor foreldre, som kjører elevene på skolevei, setter av barna slik at de går siste del av skoleveien. To skoler deltar i prosjektet.   | 1        | AKTIV  | Oppvekst skole           |   |
| 28 KARTLEGGING AV REISEVANER- RVU<br>For å kunne rapportere på måloppnåelse iht klimastrategiens målsettinger om bruk av sykkel og gange (og bilbruk) gjennomføres det jevnlig kartlegging av reisevaner (RVU).  | 1        | AKTIV  | Plan, miljø og kultur    |   |
| 29 SAMKJØRING TIL FRITIDSAKTIVITETER - SKIBUSS<br>Prosjektet skal teste ut skibuss til trening for de utøverne som driver med langrenn og skiskyting, og skal gjennomføres sammen med idretten, Ruter og Skiforeningen.  | 1        | AKTIV  | Miljøtekniske tjenester  |   |
| 30 SYKKELHOTELL<br>Sykkelhotell ved Østerås og Kolsås t-banestasjoner skal etableres for sikker og enkel sykkelparkering for å gjøre det mulig for flere å kombinere kollektivreise med bruk av sykkel eller elsykkel, både til jobb- og fritidsreiser.  | 1        | AKTIV  | Miljøtekniske tjenester  |   |
| 31 HJEM - JOBB - HJEM<br>Mulighetsstudie i samarbeid med Ruter om mobilitetsordning rettet mot bedriftsmarkedet i Bærum kommune basert på modellen på Nord-Jæren.  | 1        | NY     | Plan, miljø og kultur    |   |
| 32 GRØNNE BUSSETER SOM REDUSERER BEHOV FOR PRIVATBIL<br>Tilbud om Grønne busser søkes utviklet i samarbeid med Ruter. Fremtidig løsning for Stabækpiloten, bussing av barn til og fra fotballtrening etter skoletid, vil vurderes innenfor Grønne busser. Oppfølging av Kommunestyrets styrking i HP 2020-23.                                  | 1        | AKTIV  | Miljøtekniske tjenester  |   |
| 33 PILOT - BILRESTRIKTIVE TILTAK<br>Teste bilrestriktive tiltak som bom i rushtid, einveisjøring og bilfrie områder. Piloter bør gjennomføres av en tverrfaglig ressursgruppe og i samarbeid med berørte aktører som f.eks handelsstand.   | 1        | NY     | Kommunaldirektør samfunn |   |

| TILTAK SATSINGSOMRÅDE 1.2 - SNU TRANSPORTHIERARKIET   | HOVEDMÅL | STATUS | ANSVAR                   | KOMMENTAR                                 |
|---|----------|--------|--------------------------|---|
| <b>Delmål 1.2.3 - I 2030 er sykkelandelen i områder med bymessig karakter 20%</b>   |          |        |                          | Henviser til tiltak i Sykkelhandlingsplan |
| 34 SMARTBIKE BÆRUM (ELSYKKE LÅNEORDNING)<br>Elsykel-låneordning til bedrifter og egne ansatte til "hjemlån" for uttesting over en periode på 14 dager.  | 1        | AKTIV  | Kommunaldirektør samfunn |   |
| 35 SMARTBIKE INNBYGGERE (ELSYKKE LÅNEORDNING)<br>Etablere elsykel-låneordning til innbyggere i Bærum via forhandler gjennom lokale velforeninger.   | 1        | AKTIV  | Miljøtekniske tjenester  |   |
| 36 STYRKING AV VINTERDRIFTEN FOR SYKKEVEIER<br>Andelen gang/sykkelveier med høy brøytestandard økes. Oppfølging av Kommunestyrets styrking i HP 2020-23.  | 1        | AKTIV  | Miljøtekniske tjenester  |   |
| 37 MIKROMOBILITET<br>I samarbeid med Ruter etableres bsysykelordning (mikromobilitetsløsning som sykkel, elsykkel og sparkesykkel), både for innbyggere og bedrifter. Oppstart våren 2020.  | 1        | AKTIV  | Miljøtekniske tjenester  |   |
| 38 SYKKELVENNLIGE KOMMUNALE ARBEIDSPASSER<br>For å få flere ansatte til å benytte sykkel til og fra jobb skal det etableres sikker sykkelparkering ved alle kommunale arbeidsplasser og tilrettelegges med garderobes. Det skal etableres ordninger for ansatte om fordelssykkel og leasing av el-sykler. | 1        | AKTIV  | HR                       |   |

| TILTAK SATSINGSOMRÅDE 2.1 - FREMTIDENS BOLIGER OG BYGG  | HOVEDMÅL | STATUS | ANSVAR                | KOMMENTAR |
|---|----------|--------|-----------------------|-----------|
| <b>Delmål 2.1.1 - Boliger og bygg i Bærum er energieffektive, og energiforbruket i kommunens eiendomsmasse er redusert med 12% innen 2025 ift 2016</b>  |          |        |                       |           |
| 39 GRATIS ENERIRÅDGIVNING TIL INNBYGGERE<br>For mange boligeiere i Bærum er det behov for å gjennomføre tiltak for å redusere energibruken. Gratis energirådgivning, nettbasert og hjemmebesøk, skal veilede og stimulere boligeiere til å gjennomføre energieffektivisering i egen bolig og investere i fornybar energiproduksjon som solceller. Rådgivningen utgjør grunnlag for å kunne søke om tilskudd til å gjennomføre tiltak i boligen. | 2        | AKTIV  | Plan, miljø og kultur |           |
| 40 TILSKUDD TIL ENERGIEFFEKTIVISERING - HUSHOLDNINGENE<br>Bærum kommune ønsker å motivere innbyggerne til å gjennomføre tiltak i egen bolig som reduserer energiforbruket og tar i bruk fornybare energikilder. En tilskuddsordning for energieffektivisering og investering i fornybar energi som solceller er etablert. Den hjemmebaserte rådgivningen utgjør grunnlag for å kunne søke om tilskudd til å gjennomføre tiltak i boligen.       | 2        | AKTIV  | Plan, miljø og kultur |           |
| 41 UTVIKLE SMARTERE STYRING AV BYGG<br>Kartlegge tilstand, behov og funksjon. Utforme strategi for å sikre nødvendig styring og overvåking av bygg. Oppgradere gamle og installere nye SD anlegg med tilhørende automatikk.   | 2        | AKTIV  | Eiendom               |           |
| 42 GJENNOMFØRE UTSKIFTING FOR UTENDØRSBELYSNING<br>Skifte ut utendørsbelysningen til LED, med styringsenheter. Kartlegge aktuelle eiendommer, gjennomføre utskifting og evaluere resultater.  | 2        | AKTIV  | Eiendom               |           |
| 43 GJENNOMFØRE ÅRLIG STORSERVICE PÅ ALLE VARME OG VENTILASJONSANLEGG<br>Kartlegge tilstand, funksjon og behov for oppgradering. Gjennomføre tiltak for å øke ytelse.  | 2        | AKTIV  | Eiendom               |           |
| 44 UTVIKLE DETALJERINGSGRAD PÅ ENERGIMÅLING<br>Beregnet mot reelt i nybygg. Måling pr. formål i flerbruksbygg. Egne målere på kunstgressbaner, isflater, utendørs bakkevarme, el.bil ladere og annet ikke bygg relatert energibruk. Definere egne KPI'er for ikke bygg relatert energibruk.   | 2        | AKTIV  | Eiendom               |           |
| 45 UTVIKLE KOMPETANSE OM ENERGIEFFEKTIV DRIFT AV BYGG<br>Pilot for etablering av energismart drift i samarbeid med brukere og driftere på Fornebu. Synliggjøre energibruk for alle.   | 2        | AKTIV  | Eiendom               |           |
| 46 PILOT - AVDEKKE SAMMENHENG MELLOM BRUKSTID OG ENERGIBEHOV<br>Kartlegge bygg med stor uforklarlig økning fra 2016-2019. Samkjøre med test av innbyggernøkkel eller sensorteknologi for å synliggjøre hvordan økt brukstid påvirker energibruk.  | 2        | AKTIV  | Eiendom               |           |
| 47 KARTLEGGE OG GJENNOMFØRE TILTAK FOR Å FORBEDRE ENERGIYTELSE<br>Kartlegge energitiltak som gjennomføres i forbindelse med drift, vedlikehold og som investering i nye anlegg. Kontinuerlig evaluere gjennomførte tiltak for å sikre at tiltak med høy besparelse pr benyttede midler prioriteres.   | 2        | AKTIV  | Eiendom               |           |

| TILTAK SATSINGSOMRÅDE 2.1 - FREMTIDENS BOLIGER OG BYGG   | HOVEDMÅL | STATUS | ANSVAR                   | KOMMENTAR |
|--|----------|--------|--------------------------|-----------|
| <b>Delmål 2.1.2 - Bærum har økt bruken av lokal, fornybar energi. Fremtidsrettede energiløsninger og løsninger for bedre effektstyring er tatt i bruk</b>  |          |        |                          |           |
| 48 OPTIMALISERE YTELSE PÅ EKSISTERENDE VARMEPUMPEANLEGG<br>Kartlegge tilstand, funksjon og behov for forbedring. Installere målere for å kunne måle ytelse og evaluere lønnsomhet. Gjennomføre kartlagte optimaliserende tiltak på varmepumper og varmeanlegg for å øke ytelse.  | 2        | AKTIV  | Eiendom                  |           |
| 49 REDUSERE MAKSIMALT ELEKTRISK EFFEKTUTTAK FRA BYGG<br>Kartlegge potensialet for å redusere effektuttak i eksisterende og nye bygg for å begrense kommunens belastning på el. nettet, bidra til å øke utnyttelse av fornybar energi og redusere egne energikostnader. Gjennomføre lønnsomme avdekkede tiltak.   | 2        | AKTIV  | Eiendom                  |           |
| 50 DELTA I FORSKNINGSPROSJEKTER KNYTTET TIL FORNYBAR ENERGI OG EFFEKSTYRING<br>Delta i nettverk, ha piloter og dele erfaringer.  | 2        | AKTIV  | Eiendom                  |           |
| 51 INSTALLERE VARMEPUMPER<br>Kartlegge eksisterende bygg som er egnet teknisk og økonomisk. Vurdere bruk av varmepumper i alle nybygg- og totalrehabiliteringsprosjekt der det ikke er fjernvarme. Installere varmepumper der det er egnet. Benytte naturlige kuldemedier i varmepumper.   | 2        | AKTIV  | Eiendom                  |           |
| 52 PRODUSERE FORNYBAR ENERGI FRA SOLEN<br>Kartlegge potensialet for å benytte solceller i 10 eksisterende bygg. Vurdere potensialet for å installere solceller eller solfangere i alle nybygg- og større rehabiliteringsprosjekter. Installere solcelleanlegg før 2025. Ha piloter for fasadeintegret eller skråtakintegret solcelleanlegg. Partner i solenergi prosjekt med Sintef. | 2        | AKTIV  | Eiendom                  |           |
| 53 VURDERING AV PASSIVHUS / PLUSSHUS<br>I alle prosjekter skal potensialet for å bygge passivhus eller pluss hus vurderes. Det skal utarbeides reelt energi- og effektbudsjett.  | 2        | AKTIV  | Eiendom                  |           |
| <b>Delmål 2.1.3 - Kommunen bygger for fremtidens behov med mer fleksible løsninger og sambruk av arealer. Rehabilitering av bygg er prioritert fremfor å rive og bygge på nytt</b>   |          |        |                          |           |
| 54 STANDARDISERE BYGGEPROGRAM<br>Standardisere arbeidsprosesser og krav med bakgrunn i beste praksis og fokus på LCC. Etablere std. miljøoppfølgingsplan. 10 strakstiltak – Eiendomssektorens veikart.   | 2        | AKTIV  | Eiendom                  |           |
| 55 TILPASSE NYBYGG FOR FREMTIDIG GJENBRUK<br>Utarbeide plan for fremtidig endret bruk og demontering for økt fremtidig gjenbruk av bygningsdeler i alle nybyggprosjekter.  | 2        | AKTIV  | Eiendom                  |           |
| <b>Delmål 2.1.4 - Bærum har redusert indirekte utslipp fra materialbruk i bygg ved å redusere forbruk av materialer, øke ombruk og ta i bruk materialer med lavt klimafotavtrykk</b>   |          |        |                          |           |
| 56 REDUSERE AVFALL FRA BYGGEPLASSER<br>Definere og stille krav til avfallsmengder. Stille krav om 95 % sorteringsgrad. Forslag: Pilot for å be ekstern selskap om å distribuere bygningskomponenter i rehab/rive prosjekt.   | 2        | AKTIV  | Eiendom                  |           |
| 57 FØLGE OPP KLIMAGASSUTSLIPP FOR NYBYGG- OG REHABPROSJEKTER<br>Etterspørre klimabudsjett for prosjektert og ferdigstilt bygg i alle prosjekter. Definere og stille maksimumskrav til utslippsrammer i prosjekter. Vurdere tre som konstruksjonsmateriale i prosjekter. Delta i piloter for testing av verktøy og kravstillelse.   | 2        | AKTIV  | Eiendom                  |           |
| 58 BRUKE MILJØMERKEDE PRODUKTER I PROSJEKTER<br>Vurdere mulighet for å teste svanemerking i prosjekter. Stille krav til prosentandel miljømerkede produkter i prosjekter. Redusere bruk av gummi- og plastmaterialer på utearealer til et minimum.   | 2        | AKTIV  | Eiendom                  |           |
| 59 UTVIKLE EGEN KOMPETANSE VED Å GJENNOMFØRE UTVIKLINGSPROSJEKTER INNEN SIRKULÆRØKONOMI OG AVFALLSREDUKSJON<br>Gjennomføre prosjektet «Sirkulær emballasje på byggeplass». Gjennomføre prosjektet NADA innen avfallsfrie byggeplasser sammen med Sintef, Omsorgsbygg og Asker  | 2        | AKTIV  | Eiendom                  |           |
| 60 REDUSERE INNKJØP AV NYE MATERIALER OG PRODUKTER; ØKE INNKJØP AV BRUKT<br>Kartlegge potensialet for gjenbruk ved riving og utflytting av bygg. Kartlegge potensialet for å etterspørre gjenbrukte materialer i prosjekter.   | 2        | AKTIV  | Eiendom                  |           |
| 61 ETABLERING AV REGIONALT MARKEDSSYSTEM FOR MASSER OG BYGGERESSURSER<br>Utvikling av en digital markedsplass for masser mellom utbyggingsprosjekter og leverandører. Tiltak for å synliggjøre tilbud og etterspørsel og sikre størst mulig gjenbruk av masser og lokal nyttiggjøring.   | 2        | NY     | Kommunaldirektør samfunn |           |
| 62 PILOT - BYGGEPROSJEKT MED KRAV OM 30% GJENBRUKTE MATERIALER<br>Ett spesifikt byggeprosjekt blant BKs formålsbygg spesifiseres med høye krav til prosentvis gjenbruk av materialer. Er et pilotprosjekt for erfaringsinnsamling og senere nyttiggjøring i andre kommunale prosjekter.  | 2        | NY     | Kommunaldirektør samfunn |           |

| TILTAK SATSINGSOMRÅDE 2.2 - KLIMAKLOK RESSURSBRUK  | HOVEDMÅL | STATUS  | ANSVAR                  | KOMMENTAR  |
|--|----------|---------|-------------------------|--|
| <b>Delmål 2.2.1 - Materielt forbruk i kommunens drift er redusert, og det stimuleres til lavere forbruk i Bærumssamfunnet</b>  |          |         |                         |  |
| 63 GJENBRUK OG REDESIGN MØBLER, NYE KOMMUNEGÅRDEN<br>Videreføring av piloten som ble gjennomført i 2018 der gamle møbler fra kommunegården ble redesignet til nye møbler. 4 av prototypene som ble utarbeidet skal produseres til bruk i nye kommunegården.  | 2        | AKTIV   | Eiendom                 |  |
| 64 MATSVINN OG MATVINN<br>Et undervisningsforløp med teori og praksis knyttet til å utnytte alle matrester samt klimavennlig mat i husholdningen hvor alle kommunens ungdomsskoler deltar.   | 2        | AKTIV   | Oppvekst skole          |  |
| 65 STOPP ENGANGSPLASTEN I BÆRUM KOMMUNES VIRSKOMHET<br>Bærum kommune har vedtatt retningslinjer for å begrense forbruk av engangsartikler i størst mulig grad. Engangsprodukter bør i størst mulig grad unngås, og erstattes med artikler som kan brukes flere ganger.   | 2        | INAKTIV | HR                      | Ingen aktivitet 1. halvår 2021 grunnet pandemien |
| 66 INNOVASJONSCAMP<br>Alle kommunens ungdomsskoler deltar i årlig innovasjonscamp som er en treningsleir i kreativitet og nyskaping. Elevene får et reelt oppdrag med en definert problemstilling som de skal presentere en løsning på innen et avgrenset tidsrom. Tema omhandler klima og bærekraft, med fokus på fornybar energi, ny teknologi og sirkulærøkonomi.                         | 2        | INAKTIV | Oppvekst skole          | Ingen aktivitet 1. halvår 2021 grunnet pandemien |
| <b>Delmål 2.2.2 - Bærum kommune som virksomhet har redusert indirekte utslipp fra innkjøpte varer og tjenester</b>   |          |         |                         | Henviser til tiltak i Anskaffelsesstrategien     |
| 67 KLIMAKLOKE OG MILJØVENNLIGE ARRANGEMENTER<br>Bærum ønsker å legge til rette for at det kan gjennomføres klimakloke og grønne idretts- og kulturarrangementer, blant annet ved å utarbeide en veileder og se på mulighetene for å etablere et arrangementskontor.  | 2        | AKTIV   | Kultur                  |  |
| <b>Delmål 2.2.3 - Ombruk og materialgjenvinning har økt i 2030</b>   |          |         |                         |  |
| 68 KILDESORTERING I ALLE FORMÅLSBYGG<br>Alle formålsbygg skal etter planen kildesortere i løpet av 2021.   | 2        | NY      | Miljøtekniske tjenester |  |
| 69 REDUSERE AVFALLSMENGDE PÅ EIENDOMMER I DRIFT OG OPPRETTHOLDE RIKTIG SORTERING<br>Øke kompetanse innen avfallssortering for ansatte i Eiendom. Kampanje for å øke brukernes sortering.   | 2        | AKTIV   | Eiendom                 |  |
| 70 RENOVASJONSTJENESTER MED ØKT FOKUS PÅ OMBRUK OG MATERIALGJENVINNING<br>Det lages en plan for helhetlig arbeid med tiltak som kan bidra til økt kildesortering, mer ombruk og materialgjenvinning.   | 2        | AKTIV   | Miljøtekniske tjenester |  |
| 71 ETABLERE LØSNINGER SOM BIDRAR TIL ØKT OMBRUK FOR INNBYGGERE I KOMMUNEN<br>Gjenvinningsstasjonen på Isi mottar en stor og økende mengde brukbare ting som egner seg for ombruk. Sammen med aktører i det lokale næringslivet, vil kommunen legge til rette for utvikling av løsninger som bidrar til klimaklok ressursbruk.  | 2        | NY      | Miljøtekniske tjenester |  |
| 72 ETABLERE NYE PERMANENTE OMBRUKSARENAER<br>Kommunen er en pådriver som tilrettelegger for løsninger som kan bidra til mer ombruk, i samarbeid med frivilligheten og kommersielle aktører. Tiltaket tar utgangspunkt i kunnskapsgrunnlaget som foreligger etter at Mulighetsstudie for etablering av ombrukssenter er utarbeidet.   | 2        | AKTIV   | Miljøtekniske tjenester |  |
| 73 OMBRUK AV STRØMATERIALER<br>Kommunen ombruker strømaterialer på veiene. Den nye ordningen fra 2020 innebærer at strømaterialer gjenbrukes, etter at disse blir rensset.   | 2        | NY      | Miljøtekniske tjenester |  |
| 74 AVFALLSBEHOLDERE<br>Støtteordninger til nedgravde avfallsbeholdere videreføres.   | 2        | AKTIV   | Miljøtekniske tjenester |  |
| <b>Delmål 2.2.4 - Restavfall per innbygger er redusert med 15% innen 2030 ift 2020</b>   |          |         |                         |  |
| 75 MOBILT MOTTAK<br>Avfall og gjenvinning skal innføre Mobilt Mottak. Egnert spesialinnredet container, kjøres rundt i Bærum for å ta imot husholdningsavfall inntil 0,5 m3. Mottaket er bemannet ettermiddag og kveld.  | 2        | AKTIV   | Miljøtekniske tjenester |  |
| <b>Delmål 2.2.5 - Kommunen tar vare på karbonrike arealer og bidrar til langsiktig karbonlagring i vegetasjon og jordsmonn i Bærum</b>   |          |         |                         |  |
| 76 KARTLEGGING AV CO2 LAGRINGSPOTENSIALE I BÆRUM<br>Det skal gjennomføres en kartlegging som kvantifiserer og stedfester CO2-fangst og CO2-lagring i naturområder og grønstruktur i Bærum. Målet er å synliggjøre områdenes verdi og ta kunnskapen i bruk i forbindelse med plan- og byggesaker for å redusere nedbygging av natur og grøntstruktur-områder med stort CO2 lagringspotensial. | 2        | AKTIV   | Miljøtekniske tjenester |  |
| 77 RESTAURERING AV MYRER<br>Myrområder i Bærum skal restaureres slik at torvlaget ikke får tilgang til oksygen og nedbrytning og frigjøring av klimagasser stoppes. Grøfter i tidligere grøftede myrområder skal tettes igjen for å øke vannstanden. Restaureringen vil medføre langsiktig lagring av karbon og danne livsgrunnlag for et rikt biologisk mangfold knyttet til myr.           | 2        | NY      | Miljøtekniske tjenester |  |

| TILTAK SATSINGSOMRÅDE 3.1 - FORNEBU SOM TEKNOLOGISK SPYDSPISS  | HOVEDMÅL | STATUS | ANSVAR                   | KOMMENTAR |
|--|----------|--------|--------------------------|-----------|
| <b>Delmål 3.1.1 - Fornebu skal være en test- og demonstrasjonsarena for klimavennlige og fremtidsrettede løsninger</b>   |          |        |                          |           |
| 78 HELELEKTRISK OG KLIMAVENNLIG MOBILITET FORNEBU - PILOT<br>Gjennomføre piloter med utgangspunkt i konseptutredningen "Helelektrisk og klimavennlig mobilitet Fornebu" som er gjennomført i regi av Smartcity Bærum og Bærum kommune i samarbeid med Asplan Viak.   | 3        | AKTIV  | Kommunaldirektør samfunn |           |
| 79 PILOT - DRONELEVERING PÅ FORNEBU<br>Pilotprosjekt i samarbeid med Schenker som ønsker å teste pakkelevering med drone fra Filipstad til Fornebu.  | 3        | AKTIV  | Kommunaldirektør samfunn |           |
| <b>Delmål 3.1.2 - Fornebu skal ha flere forbildeprosjekter for bygg, mobilitet og ressursbruk innen 2027</b>   |          |        |                          |           |
| 80 VERKTØYKASSE FOR KLIMAKLOKT NÆRINGS LIV<br>Samarbeidsprosjekt mellom næringslivet og kommunen. Prosjektet skal utvikle en verktøykasse for å nå målsettingene for et bærekraftig næringsliv. Etablere samarbeid med enkelte store aktører innen kantine eller dagligvare for å finne gode metoder og eksempler på hvordan redusere matsvinn og samtidig bidra til grønn næringsutvikling. | 3        | AKTIV  | Kommunaldirektør samfunn |           |
| 81 ZEN PÅ FORNEBU<br>Etablere samarbeid med ZEN (The Research Centre on Zero Emission Buildings in Smart Neighbourhoods) for å realisere nullutslippsprosjekter/nabolag på Fornebu. Gjennom samarbeidet skal kommunen søke å finne praktiske svar på hvordan bygg og nabolag kan nå målet om nullutslipp.  | 3        | AKTIV  | Eiendom                  |           |
| 82 BEMANNET VAREMOTTAK PÅ OKSENØYA<br>Det diskuteres muligheter for bemannet varemottak, eventuelt kombinert med bruk av autonome kjøretøy. Det er også nødvendig med samarbeid om varebestilling og en optimalisering av varelogistikken inne på området.   | 3        | NY     | Kommunaldirektør samfunn |           |
| 83 HUB PÅ FORNEBU - SAMLETERMINAL FOR VARER<br>Mulige lokaliseringer for en samleterminal (HUB) vurderes. På terminalen samlastes varer fra ulike leverandører og transporteres videre til mottaker med byvennlige, utslippsfrie kjøretøy og/eller lastesykler.  | 3        | NY     | Kommunaldirektør samfunn |           |
| 84 UTVIKLINGSPROSJEKTER SIRKULÆRE BYGG<br>Enova prosjekt sirkulær økonomi og ombruk på Flytårnområdet. Gjennomføre ZEN-Case – gjenbruk av materialer sammen med Statsbygg.   | 3        | AKTIV  | Eiendom                  |           |
| 85 UTVIKLINGSPROSJEKT EFFEKTSTYRING<br>Enova prosjekt om effektreduksjon på Flytårnetområdet.  | 3        | AKTIV  | Eiendom                  |           |
| 86 FREMME OG UTVIKLE FORBILDEPROSJEKTER OG INNOVATIVE LØSNINGER<br>Piloter innen ZEN og Futurebuilt. Ha masterstudentprosjekter.   | 3        | AKTIV  | Eiendom                  |           |
| <b>Delmål 3.1.3 - På Fornebu skal kommunens klimastrategi testes ut i praksis. Prosjekter som gjennomføres bidrar til etablering av Fornebu som nullutslippsområde</b>   |          |        |                          |           |
| 87 KLIMAKLOK DASHBOARD<br>Digitale skjermer og hjemmeside som viser Klimaklok- aktivitetsdata for ett geografisk område. Aktuelle data er sykkel- og fotgjengertellinger, bussykkel, kollektivtrafikk, kollektivreisende, elbil-ladere, produksjon av fjernvarme fra VEAS, og luftforurensing mm. Både Sandvika og Fornebu er aktuelle områder.  | 3        | AKTIV  | Kommunaldirektør samfunn |           |